

Waarom schrijf ik mijn verhaal

Omdat ik het vergeet. Onlangs zat ik in de tuin met een kop koffie. Terwijl ik mijmer over mijn gezin, familie, vrienden en werk, voel ik me gelukkig. Eigenlijk heb ik me altijd zo gevoeld, schiet er door me heen. Even later bedenk ik me dat dit helemaal niet zo is. Ik vertel dit voorval aan mijn vader, hij moet lachen.

Verwerken vind ik nog steeds grote onzin. Je leeft er al jaren mee, de beperkingen zijn onderdeel van jezelf. Anders gezegd: dit ben jij. Je moet er mee verder, je kunt nooit meer terug. Ik kan me verwonderen hoe goed mijn kinderen iets kunnen, bijvoorbeeld mozaïeken. Dan zeg ik dat ik dat nooit zou kunnen. Ook dan schiet mijn vader in de lach:

“Vroeger kon jij dat ook.”

Dit boek moet er komen omdat ik niet wil dat mensen er nog verdriet van hebben. Tijdens een borrel bij mijn ouders met Lieke, Margot en aanhang kan mijn moeder nog steeds volschieten als ze vertelt hoe ze naast het bed zat en mijn hand vasthield. Natuurlijk: dat zou mij ook gebeuren als het mijn dochter was. Voor iedereen was het een traumatische ervaring. Ook voor Henk en Sofie: het zal de dochter van je beste vriend maar zijn.

Ik schrijf dit verhaal voor mijn kinderen, zodat ze meer te weten komen. Niemand die begrijpt dat mijn dochter Roos van acht beter en sneller groenten snijdt voor het avondeten dan ik. Niemand die begrijpt dat ik voor het ongeluk de schaatswedstrijden van het dorp won. Mijn kinderen weten waarom ik onhandig ben. Als ik het Lego-autootje van mijn zoon Tom van zes na drie keer proberen nog niet in elkaar krijg, zegt hij:

“Had je maar niet zo stom moeten zijn om uit die auto te vallen.”

Daar kan ik wel om lachen. Opa en oma passen veel op. Roos heeft vragen gesteld over een foto op hun dressoir, waarop ik zestien ben.

“Waarom kijkt mama daar zo verdrietig?”

Mijn moeder antwoordt dat ik verdrietig was omdat ik na het ongeluk alles opnieuw moest leren.

Ik schrijf mijn verhaal voor mijn ouders. Om hen te bedanken voor hun onvoorwaardelijke steun en liefde, die ik nu pas begrijp. Mijn ouders zijn inmiddels verhuisd naar een appartement.

“Daar kunnen we mooi de laatste tien jaar van ons leven wonen,” aldus mijn vader van zeventig. Ik mag niet te laat zijn met schrijven.

Omdat het bijna mijn ‘verjaardag’ is. Negen november, de datum van het ongeluk.

“Denk je daar nog steeds aan?” vragen mensen.

Ja, natuurlijk. Niet bewust, wel vluchtig. Wanneer je als elfjarige een fijn leven hebt, en je leven verandert in één keer radicaal zodat je alles opnieuw moet leren, dan is het alsof je opnieuw geboren wordt in het lichaam van een twaalfjarig

kind. In dit geval word ik dus dertig jaar. Dat ziet er een stuk zonniger uit dan eenenveertig.

Ik schrijf mijn verhaal om een boodschap over te brengen. Geniet van het leven, het is mooi, je kunt van iedere dag een feestje maken. Sommige mensen hebben grote huizen, dikke auto's en een luxe leven nodig om te genieten. Dat is prima. Ik ben tevreden met mijn gezin, de zon en de regen. Veel mensen die een traumatische ervaring hebben meegemaakt zijn positief ingesteld, ze willen voluit leven omdat ze een stuk gemist hebben.

Ik schrijf mijn verhaal om tegen ex-comapatiënten en mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel te zeggen: Blijf de aandacht niet continu op jezelf richten, maar stel je open voor andere mensen. Door je werkelijk te interesseren voor anderen kom je pas echt verder. Denk vooral niet dat je het middelpunt blijft, daar schiet je niets mee op. Deze boodschap zouden begeleiders ook moeten uitdragen. Doordat ze mij toentertijd het gevoel hebben gegeven dat ik veel waard en heel leuk was, heb ik later meerdere butsen opgelopen.

En natuurlijk schrijf ik mijn verhaal voor Michiel. Hij begrijpt, na eenentwintig jaar samen, dat ik spullen uit mijn rechterhand laat vallen. Kapot natuurlijk. Al die deuken in het granieten aanrechtblad. Hij heeft laatst de inrichting van de keukenkastjes veranderd. Nu staan de borden onderin, heel handig als je met één oog ziet, dus nu stoot ik ze kapot. Zijn moeder vindt nog steeds dat ik de was moet strijken. Probeer dat maar eens met één hand en één oog. Heel frustrerend.

Michiel heeft zeker de eerste acht jaar van onze relatie

meegewerkt aan mijn reïntegratie in de normale maatschappij, zonder het zelf te weten. Dat is wel knap.

“Ik kom toch niet in je verhaal voor hè?”

Wat denk je zelf, schat?

Soms kom ik nog mensen tegen die aan me vragen hoe dat was: het ongeluk, de comaperiode. Ik heb geen zin om daarop te antwoorden. Ik wil me liever op positieve dingen richten. Tijdens de hockeytraining van Tom, ik ben coach van het team van mijn zesjarige zoon, zat ik met de andere moeders in het clubhuis. Iemand vroeg wie mijn vader is. Na mijn antwoord zei mevrouw:

“Dus dan ben jij degene die dat ongeluk heeft gehad.”

Dit wist ze omdat het destijds in de krant stond. Ik vind het raar dat mensen zoiets onthouden, dertig jaar na dato. Ik baalde. Mijn anonimiteit was ineens weg. Ik ben buiten in de kou de jongens gaan aanmoedigen. Nu zou ik zeggen: lees mijn boek.

Het allesverlammende gevoel alles te weten maar niets te kunnen, het overvalt me nog weleens. Op die momenten weet ik niet waar het vandaan komt. Nu ik alles heb beschreven is het helder waarom ik me soms terugtrek en niets kan zeggen. Dan voel ik weer hoe het was als iemand tegen me zei:

“Kijk Anne, een poesje,” en me daarbij een foto liet zien. Terwijl ik heus wel wist hoe een kat eruit ziet. Maar ik kon niet beamend knikken, ik kon niets zeggen en de foto niet aanraken om dat lieve poesje te strelen.